

Dėl konsultacijų ir informacijos teikimo VMI

Atnaujintas [VMI viršininko įsakymas „Dėl Konsultacijų ir informacijos teikimo Valstybinėje mokesčių inspekcijoje taisyklių patvirtinimo“](#), kuriame nustatyta, jog informavimo / konsultavimosi telefonu su VMI metu, teikiant prašymus, pareiškėjai autentifikuojami mobiliuoju parašu, taip pat atlikta kitų su besikreipiančiųjų autentifikacija susijusių pakeitimų.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. gegužės 9 d.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

Atsižvelgus į Turizmo įstatymo bei jį įgyvendinančių teisės aktų pakeitimus, pakeistas ir papildytas [PVMĮ 19 str. 3 d. 3 punkto komentaras](#), reglamentuojantis lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikymą apgyvendinimo paslaugoms.

VMI paskelbė pakeistą ir papildytą [PVMĮ 53 straipsnio komentara](#), aptariantį tam tikrais atvejais su tarptautine prekyba taikomas specialias PVM apmokestinimo taisykles. Komentare nurodoma, kad 0 proc. PVM tarifas taikomas laikinai saugomoms ar muitinės procedūra įformintoms prekėms, kai prekės įforminamos:

- muitinio sandėliavimo procedūromis ir saugomos muitinės sandėliuose;
- išorinio tranzito, vidinio tranzito ir laikinojo įvežimo muitinės procedūromis, visai neapmokestinant importo muitais, kai prekės gabenamos neatliekant papildomų operacijų, pavyzdžiui perkrovimo;
- laisvosios zonos ar laikinojo įvežimo perdirbti muitinės procedūromis, taikant lengvatų sandėlio režimą, arba laikinai prekes saugant.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ) komentaro

Pakeistas [PMĮ 50 straipsnio komentaras](#), kuriuo patikslintos pajamų deklaravimą reglamentuojančios taisyklės bei atnaujintos deklaracijų formos.

Taip pat atnaujintas ir [PMĮ 2 ir 12 straipsnių komentaras](#), kuriame aiškinamos Lietuvos ir užsienio apmokestinamo vieneto, kolektyvinio investavimo subjekto, pajamų iš paskirstytojo pelno, rizikos ir privataus kapitalo subjektų sąvokos bei neapmokestinamosioms pajamoms priskirtinos kolektyvinių investavimo subjektų pajamos.

PROJEKTAI

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ)

Pateiktas [GPMĮ 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma nustatyti pajamų, gautų iš investicinių priemonių, apmokestinimo režimą. Įstatymo projekte numatyta, jog įvedus naują priemonę – investicinę sąskaitą, gyventojų pajamų mokestis būtų mokamas tik nuo gautos investicinės gražos, kuri būtų panaudojama ne reinvestavimui, o išimama iš investicinės sąskaitos, pavyzdžiui, mokėjimų ar grynujų pinigų pavidalu.

Į investicinę sąskaitą būtų leidžiama investuoti šiuos finansų rinkų produktus:

- perleidžiamuosius vertybinius popierius (pvz., viešai platinamos akcijas, obligacijas);
- pinigų rinkos priemonės;
- kolektyvinio investavimo subjektų vertybinius popierius;
- tam tikras išvestines finansines priemones;
- per sutelktinio finansavimo platformas platinamas priemones;
- per tarpusavio skolinimo platformas platinamas priemones.

Siūloma nustatyti, kad dovanos ar paveldėjimo būdu gauti finansiniai produktai būtų laikomi įgytais per investicinę sąskaitą, jeigu gyventojas apie tai informuoja VMI bei iš tokių produktų gautas pajamas priskiria investicinei sąskaitai. Taip pat siūloma neriboti per investicinę sąskaitą galimų investuoti lėšų sumos.

Priėmus GPMĮ pakeitimus, lengvatų ilgalaikio draudimo ir III pakopos pensijų įmokoms būtų atsisakyta palaipsniui, t. y. lengvatą taikyti ateinančius 10 metų iki 2024 metų pabaigos sudarytoms gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartims.

Siūloma, kad įstatymas įsigaliotų 2025 m. sausio 1 d. ir būtų taikomas deklaruojant 2025 metų ir vėlesnių laikotarpių pajamas.

Taip pat įregistruotas [GPMĮ 2 ir 17 str. pakeitimo įstatymo projektas](#), kurį priėmus neapmokestinamosioms pajamoms būtų priskirtos (i) premijos, skiriamos aukšto meistriško sporto treneriams, ir (ii) intelekto negalia turinčių asmenų organizacijų bei studentų sporto organizacijų įsteigti aukšto sporto meistriško prizai.

Numatoma įsigaliojimo data – 2025 m. sausio 1 d.

Siūloma papildyti [GPMĮ 27 straipsnį](#), numatant, jog gyventojas, deklaruodamas pajamas Rinkimų kodekso numatytais atvejais, privalo pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją už paskutinį praėjusį mokestinį laikotarpį, kai auką jis teikia po einamojo mokestinio laikotarpio gegužės 1 d., arba už praėjusį mokestinį laikotarpį, kai auką jis teikia iki einamojo mokestinio laikotarpio gegužės 1 d.

Dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo

Pateiktas [pasiūlymas dėl Loterijų ir lošimų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto](#), kuriuo, atsižvelgus į užsienio valstybių praktiką, siūloma padidinti loterijų ir lošimų mokesčio tarifą nuo 20 iki 22 procentų, skaičiuojant nuo lošimų organizatorių bendrųjų pajamų.

Dėl pridėtinės vertės mokesčio gražinimo užsienio asmenims

Įregistruotas [Vyriausybės nutarimo „Dėl pridėtinės vertės mokesčio gražinimo užsienio asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta nėra Europos Sąjungos teritorijoje“ pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma atsisakyti prievolės užsienio keleiviams, prekybininkams ir (arba) tarpininkams teikti ir saugoti popierinius užsienio keleivių įsigytų prekių atsiskaitymo dokumentų originalus, susijusius su fiziškai patvirtintomis deklaracijomis, kartu nustatant tarpininkams prievolę vietoj originalo saugoti atspausdintos deklaracijos skaitmeninę kopiją.

Dėl Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (MATĮ)

Įregistruotas [MATĮ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas](#), kuriuo planuojama pakeisti nuostatas, susijusias su gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymu. Įstatymo projektu siūloma:

- įtvirtinti nuostatą, jog tiekiant Lietuvos rinkai vienkartinės perdirbamąsias pakuotes ir norint pasinaudoti mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis lengvata, būtina turėti galiojančius dokumentus, patvirtinančius nustatytos perdirbimo užduoties įvykdymą, o plastikinių, PET ir kombinuotųjų pakuočių atveju – galiojančius dokumentus, patvirtinančius perdirbtą tokių pakuočių atliekų kiekį;
- vietoje apmokestinimo mokesčio dvigubu tarifu už nuslėptą patiektą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamųjų gaminių kiekį apmokestinamųjų gaminių apskaitos netvarkymą dokumentų bei dokumentų, rodančių neegzistuojantį (fiktyvų) atliekų sutvarkymą, įpareigoti duomenis teikiančius asmenis įvykdyti mokesstinę prievolę ir skirti jiems ekonominę sankciją;
- nustatyti vėlesnį mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir pakuočių atliekomis sumokėjimo terminą – kovo 1 d. (vietoj vasario 15 d.);
- atsisakyti nuostatų, kad mokesčio mokėtojai privalo pildyti mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir pakuočių deklaracijas VMI mokesčių apskaitos informacinėje sistemoje – mokesčiui apskaičiuoti reikalingi duomenys būtų deklaruojami GPAIS.

Įstatymo projekte numatyta išplėsti padangų gamintojo ir importuotojo atsakomybės principo taikymą, nustatant, kad Atliekų tvarkymo įstatymo nustatytas padangų gamintojams ir importuotojams pareigas vykdytų transporto priemonių, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas, įmonės bei 89 komplektinių ratų gamintojai bei importuotojai, taip pat skirtingoms padangų kategorijoms nustatyti vieningą mokesčio tarifą (536 Eur/t) ir priskyrimą vienam kodui.

Pakeitimais siekiama nuo 2025 m. sausio 1 d. ne keliais judantiems mechanizms, kuriuose įrengtas vidaus degimo variklis, atitinkantis Reglamente (ES) 2016/1628 nustatytas V etapo išmetamų teršalų ribines vertes, nustatyti mokesčio už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių tarifo koregavimo koeficientą 0,4, o ne keliais judančiam transportui, kuris pagamintas mažiau kaip prieš 5 metus ir neatitinka Reglamento (ES) 2016/1628 reikalavimų, nustatyti tarifo koregavimo koeficientą 0,5. Be to, priėmus pakeitimus, MATĮ būtų papildytas nuostatomis, susijusiomis su duomenų apsauga.

Atitinkamos šio įstatymo nuostatos įsigalios 2024 m. liepos 1 d., 2025 m. sausio 1 d., 2030 m. sausio 1 d. ir 2035 m. sausio 1 d.

Kartu paskelbtas [MATĮ 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo įstatymo projektas](#), kuriuo būtų nustatyta, kad siekiant proporcingai mažinti mokėtino mokesčio už vienkartinės pakuotes dalį, reikėtų turėti įgalios institucijos išrašytus galiojančius dokumentus, patvirtinančius atliekų perdirbimo užduoties įvykdymą.

Dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo (VSDĮ)

Pateiktas [VSDĮ 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas](#), kurį priėmus savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai ir aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariai būtų draudžiami pensijų, ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu.

Numatoma įsigaliojimo data – 2024 m. liepos 1 d.

KOMENTARŲ PROJEKTAI

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

VMI pateikė [PVMĮ 19 straipsnio komentaro projektą](#), kuriuo komentuojamos lengvatinio 5 procentų PVM tarifo taikymą neįgalųjų techninės pagalbos priemonėms ir jų remontui reglamentuojančios nuostatos. Komentaras papildytas Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme įtvirtintomis techninės pagalbos priemonių rūšimis, pagalbos poreikio sąlygomis bei išplėstas techninės pagalbos priemonių sąrašas.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ) komentaro

Pateiktas [PMĮ 58 str. 16² dalies komentaro pakeitimo projektas](#). Projekte detalizuojami juridiniam asmeniui ir projektui taikomi kriterijai, kuriuos atitikus būtų taikoma juridinių asmenų, įgyvendinančių stambų projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį, mokesčio lengvata bei atnaujinti pavyzdžiai.

Taip pat paskelbtas [PMĮ 31 str. 1 dalies, 37¹ straipsnio ir 53 str. 2 dalies komentaro projektas](#). Projektu komentuojami pajamų (sumų), išmokamų užsienio vienetui ar jo nuolatinei buveinei, neapmokestinimo prie pajamų šaltinio kriterijai ir reikalavimai, sumokėto pelno mokesčio, apskaičiuoto nuo užsienio vienetui ar jo nuolatinei buveinei išmokėtų sumų (pajamų), įskaitymo tvarka. Komentare taip pat aiškinamos su solidarumo įnašu, sumokėtu Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo“ nustatyta tvarka, susijusios nuostatos.

KITOS MOKESČIŲ NAUJIENOS

[Socialinės apsaugos ir darbo ministerija skelbia](#), kad 2024 m. gegužės 1 d. įsigaliojo bendrasis ES susitarimas, nustatantis socialinio draudimo tvarką, kai žmogus nuotoliniu būdu dirba iš užsienio. Jame numatyta, jog kitoje valstybėje narėje nuotoliniu būdu dirbantis darbuotojas galės išsaugoti socialinį draudimą valstybėje narėje, kurioje jo darbdavys turi registruotą buveinę ar veiklos vietą, jei tarpvalstybinis nuotolinis darbas gyvenamosios vietos valstybėje sudaro mažiau kaip 50 proc. viso darbo laiko.

Susitarimo nuostatos taikomos tuo atveju, jei nuotolinis darbas yra susijęs su Austrija, Belgija, Čekija, Ispanija, Italija, Kroatija, Lenkija, Lichtenšteinu, Liuksemburgu, Malta, Prancūzija, Portugalija, Slovėnija, Slovakija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Vokietija.